

עת"א (נצרת) 49372-05-25 - כוטייר עודה נ' שב"ס - שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר

עת"א (נצרת) 49372-05-25 - כוטייר עודה נ' שב"ס - שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'מחוזי נצרת
עת"א (נצרת) 49372-05-25
כוטייר עודה (אסיר)

נגד

1. שב"ס - שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר

בית המשפט המחוזי בנצרת

[07.09.2025]

כב' השופט סאמר ח'טיב

פסק דין

לפני עתירת אסיר, במסגרתה מלין העותר על החלטת המשיב שדחתה את בקשתו לקבל ביקור פתוח של אמו.
רקע

1. העותר הינו אסיר פלילי המרצה עונש מאסר של 18 שנים החל מיום מעצרו בתאריך 13.9.2017, בגין עבירות של סיוע לרצח, איומים, חבלה גופנית חמורה, תקיפה, חטיפה/כפייה/מאסר שווא, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, סחיטה, עבירות מרמה, החזקת נשק וקשר לביצוע פשע.

2. במהלך תקופת מאסרו נידון המשיב בתיקים פליליים נוספים:

· ת"פ 57226-03-19 בו הורשע, לאחר ניהול הכחות, בעבירות של איומים כלפי מפקד משמרת בשב"ס ותקיפת

עובד ציבור. בתיק זה נידון המשיב לעונש מאסר של 21 חודשים בפועל לריצוי מיום מעצרו- 23.3.2019.

· ת"פ 39807-04-20 בצירוף ת"פ 18323-04-20, בהם הורשע המשיב עפ"י הודעתו בשתי עבירות של איומים, היזק לרכוש והתנהגות פסולה כלפי אנשי סגל. במסגרתו הופעל עונש מאסר של מותנה של 6 חודשים בתיק

57226-03-19 לריצוי בחופף.

3. העותר מוחזק בהפרדה מזה כ 7 שנים, כיום, נמצא בהפרדת יחיד בכלא שאטה, מנוע שיחות טלפון וביקורים, למעט מספר מוגבל של עורכי דין.

4. לפני כארבעה חודשים, עת שהה העותר בכלא אשל, הגיש בקשה למשיב לביקור עם אמו. העותר טען, כי אמו היא אשה מבוגרת וסיעודית, לאחר שני אירועים מוחיים, אינה מתקשרת ומדברת, לא יכולה להשתמש בידיה ורגליה ומתניידת בכסא גלגלים. לאור מצבה של האם, אושרה בקשתו של העותר, על אף מניעת הביקורים שהוטלה עליו. אולם, בשל העברתו של העותר לכלא אחר, לא התקיים הביקור.

5. עם העברתו של העותר לכלא שאטה, חזר ופנה באמצעות ב"כ למשיב על מנת שיתואם מועד חדש לביקורה של אמו. לאחר מספר פניות נקבע לאמו ביקור חד פעמי, ביום 12.5.2025 (להלן: הביקור המתוכנן) על פי החלטת המשיב נקבע, כי הביקור יתקיים במתכונת ביקור סגור (להלן: ההחלטה הראשונה). ב"כ העותר פנתה לגורמים בכלא בבקשה לשנות את מתכונת הביקור המתוכנן מביקור סגור לביקור פתוח. לאור סירוב המשיב לבקשה, החליט העותר שלא להביא את אמו לביקור המתוכנן וזה לא התקיים.
6. ביום 20.5.2025, הגיש העותר את העתירה דנן. בדיון בעתירה שהתקיים ביום 15.7.2025 (להלן: הדיון), הוריתי לעותר להגיש מסמך רפואי עדכני אודות מצבה הרפואי והקוגניטיבי של אמו ואלו ייבחנו על ידי המשיב. ביום 20.7.2025 הגיש העותר לתיק בית המשפט סיכום מידע רפואי של אמו ואישור זכאותה לגמלת סיעוד מטעם המוסד לביטוח לאומי (להלן: המסמכים הרפואיים).
7. ביום 18.8.2025 הוגשה תשובה משלימה מטעם המשיב, ממנה עולה, כי לאחר הדיון וקבלת המסמכים הרפואיים, החליט נציב בתי הסוהר ביום 12.08.25 לדחות את בקשת העותר לביקור חד פעמי עם אמו, גם לא במתכונת של ביקור סגור (להלן: החלטת הנציב). החלטת הנציב התקבלה "...נוכח תמונת המצב המודיעינית העדכנית שהתקבלה המצביעה על מסוכנות גבוהה לניצול הביקור לרעה על ידי העותר...".
8. ביום 03.09.25 הגיש המשיב לעיוני את החומר המודיעיני העדכני שעמד בבסיס החלטת הנציב (להלן: החומר המודיעיני).
- טענות העותר
9. כאמור לעיל, העותר הגיש את העתירה לאחר שאושר לו בהחלטה הראשונה, ביקור סגור עם אמו ולפני שהמשיב הגיש את החלטת הנציב, לפיה, הוא ביטל, הלכה למעשה, אישור זה. על כן טענותיו, כפי שעלו בכתב העתירה ובדיון, התבססו על מצבה הרפואי והקוגניטיבי של אמו, שבעטיו, לטענתו, אין כל משמעות לביקור במתכונת של ביקור סגור.
10. העותר טען, כי אמו, היושבת בכיסא גלגלים, אינה יכולה להחזיק שפורפרת טלפון בידה ומתקשה בשמיעה וראייה, לא תוכל לשמוע את קולו של העותר בביקור סגור וספק אם תוכל להבחין, כי זהו בנה היושב מעבר לזכוכית חלון הביקורים.
11. העותר הוסיף ופירט אודות נסיבות החיים הקשות של אמו, לרבות מות בתה בטיבעה בנחל הירקון, מות בתה השנייה בתאונת דרכים, פטירת בנה מדום לב ופטירת בעלה בתקופת הקורונה. בת נוספת נפגעה בתאונת דרכים ומתמודדת עם פגיעה מוחית ומצב רפואי מורכב וכאמור, גם אמו של העותר סובלת ממצב רפואי קשה. העותר הוסיף, כי אחיינו, אותו גידל כבנו, מצא גם הוא לאחרונה את מותו. העותר טען, כי גדל בעוני מחפיר, במשפחה חסרת כל וכי הקשר עם אמו היווה עבורו קשר משמעותי וחשוב והיא כל עולמו. נוכח גילה המתקדם ומצבה הרפואי, אין לדעת אם תוכל עוד לבוא ולבקרו בעתיד. על אף מצבה הקשה, העותר טוען, כי בביקורים קודמים הגיבה אמו בהתרגשות לנוכחותו וחיבוקו של העותר.
12. לטענת העותר, נוכח מצבה של אמו ובעיקר חוסר היכולת שלה לדבר, אין כל סכנה בפגישה עימה בביקור פתוח. טענות המשיב
13. ב"כ המשיב טוענת, כי החלטת הנציב מתבססת על תמונת המצב המודיעינית והעדכנית שהתקבלה בעניינו של העותר, המצביעה על מסוכנות גבוהה לניצול הביקור לרעה והמעלה צורך הכרחי למנוע מהעותר קשר עם החוץ.
14. לטענת המשיב, על אף ההחלטה הראשונה, על פיה הותר לעותר לפגוש את אמו, זאת חרף מניעת הביקורים שהוטלה עליו, לא השכיל העותר לנצל הטבה זו לשיפור דרכיו והמידע השלילי בעניינו המשיך להצבר. ראוי, כי מי שמבקש התחשבות לפנים משורת הדין, התנהלותו תהיה ללא רבב ואולם, לא ניתן לומר זאת על העותר, כך לטענת המשיב.

15. המשיב טוען, כי ההחלטה הראשונה אינה בתוקף עוד והחלטת הנציב הינה החלטה מנהלית חדשה שניתנה על בסיס נתונים עדכניים והינה סבירה, אחראית ומחויבת המציאות. המשיב מוסיף וטוען, כי מדובר בהחלטה הנוטעה עמוקות במתחם שיקול הדעת הרחב המוקנה לשב"ס בהקשר זה ואילו העותר לא הראה כל פגם המצדיק התערבותו של בית המשפט.
16. המשיב מבקש מבית המשפט לדחות את העתירה.
דין והכרעה
17. עניינה של העתירה דנן, בביקורת מנהלית על החלטת נציב. הלכה פסוקה היא, כי בית המשפט אינו נכנס בנעלי המשיב ואינו מחליף את שיקול-דעתו, אלא בוחן אם חרגה החלטת המשיב אל-מעבר למתחם הסבירות (רע"ב 2150/18 רובשקין נ' מ.י.).
- המשיב, כפועל יוצא מאופי סמכויותיו ומתנאי פעולתו בסביבה קשה ומורכבת, נהנה ממתחם סבירות ומידתיות רחב ביחס לרשויות אחרות (בג"צ 8297/15 הררי נ' שב"ס (להלן: עניין הררי), פסקה 37 לדברי הש' מינץ).
18. בחוק ובפסיקה נקבע זה מכבר, שביקורים אינם עניינים שבזכות, אלא טובות הנאה (תקנה 19 לתקנות בתי הסוהר, תשל"ח-1978 (להלן: התקנות) ועניין הררי, פסקה 33 לדברי הש' מינץ והפסיקה הנזכרת שם). סמכות המשיב לקבוע, להעניק ולשלול טובות הנאה, נקבעה אף היא בתקנה 19 לתקנות. אולם, בפסיקה נקבע, כי אף אם לא מדובר בזכויות, אין לשלול או למנוע את טובות ההנאה באופן שרירותי וההחלטה על כך כפופה לכללי התקנות ככל פעולה מנהלית (רע"ב 2012/09 עמיר נ' שב"ס).
19. ברע"ב 9410/17 איתן חייא נ' שירות בתי הסוהר (להלן: עניין חייא) נדון ערעורו של אסיר שעתר כנגד החלטת שב"ס שלא לאפשר לו ביקורים, לאור מידע מודיעיני שהתקבל בעניינו, כך נקבע בפסק הדין: "כידוע, החלטות מעין אלו נתונות לשיקול דעתו המקצועי של שב"ס, וערכאות הערעור אינן באות בנעליו ולא יטו להתערב בשיקוליו המקצועיים אלא במקרים בהם נפל פגם בהחלטה".
20. גם בעניין חייא, כמו במקרה דנן, הוצג לפני בית המשפט מידע מודיעיני שלילי בעניינו של העותר, על פיו המשיך בקשריו עם עבריינים ומתנהל באופן שלילי בכלא חרף החזקתו בהפרדה. בית המשפט העליון קבע, כי מידע זה תומך בהחלטת שב"ס ומחייב את העדפת טובת הציבור על פני האינטרס האישי של העותר (שם, פסקה 5, עמ' 2).
21. לאחר שעיינתי בחומר המודיעיני, מצאתי, כי זה מקים עילה מוצדקת למניעת הביקורים. מבלי לפגוע בחסיון המידע, אציין, כי מדובר במידע משמעותי ועדכני המצביע על המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהעותר והמעיד על חמ"ן שלילי ביותר. נוסף על כך, קיים יסוד סביר לחשש שהעותר ינצל את הביקור הפתוח לרעה.
22. מקובלת עלי עמדת המשיב, לפיה, מניעת הביקורים נועדה להשיג שתי תכליות: האחת, למנוע מהעותר לנצל את הביקור לרעה; והשנייה, להימנע מהענקת הטבה לעותר על התנהלותו השלילית, כפי שהיא משתקפת היטב בחומר המודיעיני. הדברים נאמרים ביתר שאת נוכח העובדה שהעותר נתון כבר עתה בהפרדה עקב התנהלותו בתקופת מאסרו ובנסיבות אלה, בקשתו לפגוש באמו היא בקשה להקלה מובהקת החורגת משורת הדין.
23. יוער, כי נתתי דעתי לנסיבות חייה הקשות של אמו של העותר ולפגיעה הנטענת בה ובעותר, אולם לא יכולה להיות מחלוקת, שהחלטת המשיב ניתנה על יסוד התנהגות העותר כפי שהיא באה לידי ביטוי בחומר המודיעיני ועל מנת לשמור על שלום הציבור ועל כן אין מנוס אלא מלדחות את העתירה.
24. טרם חתימה, אבהיר כי פסק דין זה עוסק אך ורק בבקשת העותר, לקבל ביקור פתוח של אמו, אשר באה בגדרי העתירה דנן.
סוף דבר, העתירה נדחית.
המזכירות תמציא פסק דין זה לצדדים.
ניתן היום, י"ד אלול תשפ"ה, 07 ספטמבר 2025, בהעדר הצדדים.